

Anayasa Mahkemesi Eşler ve Hısımlar Arası Yapılan İvazlı Tasarrufların Batıl Olması Yönündeki Hükmü İptal Etti

22 Mart 2022 tarihli ve 12 Nisan 2022 tarihli Resmî Gazeteler’de ilan edilen Anayasa Mahkemesi Kararları ile 2004 sayılı İcra İflas Kanunu’nun (“İİK”) 278. maddesinin belirli hükümleri iptal edildi.

i. İİK 278. maddenin 3. fıkrasında yer alan “karı ve koca ile...” hükmünün iptali

İİK 278’in gereğince kanun, tasarrufun iptali davası açısından borçlunun karı veya kocası ile yaptığı ivazlı tasarruflar haciz, aciz veya iflas halinde, haczin veya aciz vesikasının verilme sebebi ya da iflas masasına kabul edilen en eski tesis edilen alacağın tarihine kadar geriye doğru olan ve her halükârda haciz, aciz ve iflastan önceki iki yıl içerisinde yapılan tasarrufların batıl olacağını düzenlenmiştir. Bu kapsamda Başvurucu ilgili hükümde bulunan “karı ve koca ile...” Anayasa (“AY”) madde 35 gereğince eşlerin mülkiyet hakkının sınırlandırdığını, AY madde 36 gereğince eşlerin açılan iptal davasında herhangi savunma ve ispat imkanının bulunmaması nedeni ile hak arama özgürlüğüne aykırı olduğunu, AY madde 2 hukuk devleti ilkesine ve AY madde 10 eşitlik ilkesine aykırılık teşkil ettiğini ayrıca AY madde 13 gereğince temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması hususunda ilgili hükmün aykırılık teşkil ettiği yönünde itirazda bulundu.

İlgili konu hakkında AYM sınırlamayı kamu yararı, hukuk devleti ilkesi ve ölçülülük ilkesinin alt başlıkları olan elverişlilik, gereklilik ve orantılılık açısından değerlendirmiş olup, kamu yararı ile kişisel yarar arasındaki dengeyi bozmak suretiyle mülkiyet hakkının ve hak arama özgürlüğünün ölçsüz biçimde sınırlandırılmasına neden olduğu kanaatine vardı. Bu kapsamda kuralın eşitlik ilkesi ile ilgili olmadığını belirterek AY’nın 13, 35 ve 36. maddelerine aykırı kabul etmiştir. “Karı ve koca ile...” ibaresi AYM tarafından 16 Aralık 2021’de iptal edilmiş olup, Resmî Gazete’de yayımlanma tarihinden itibaren 9 ay sonra yani 22 Aralık 2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

ii. İİK 278. maddenin 3. fıkrasında yer alan “...usul ve...” ve “...sıhren üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) hısımlar” hükmünün iptali

26 Ocak 2022 karar tarihli, 2021/9 esas sayılı ve 2022/4 karar sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı, 12 Nisan 2022 tarihli Resmî Gazete’de ilan edildi. Başvurucular Turgutlu 1. Asliye Hukuk Mahkemesi, Kütahya 1. Asliye Hukuk Mahkemesi ve İstanbul Anadolu 12. Asliye Hukuk Mahkemesi 2004 sayılı İcra İflas Kanunu’nda (“İİK”) yer alan “Karı ve koca ile usul ve furu, sıhren üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) hısımlar, evlat edinenle evlatlık arasında yapılan ivazlı tasarrufların” batıl olacağı yönündeki hükmün iptali hususunda Anayasa Mahkemesi’ne (“AYM”) başvuruda bulundu.

AYM, kararında İİK’nin 278. maddesinin üçüncü fıkrasının itiraz konusu (1) numaralı bendinde yer alan “Karı ve koca ile usul ve furu,” “...evlat edinenle evlatlık...” ibarelerinin bakılmakta olan davada uygulanma imkânı bulunmadığından bu ibarelere ilişkin başvurunun Mahkemenin yetkisizliği nedeniyle reddine karar verse de maddede yer alan “...usul ve...” ve “...sıhren üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) hısımlar” ibarelerinin Anayasa’ya aykırı olduklarından iptallerine karar verdi. Karar, Resmî Gazete’de yayımlanma tarihinden itibaren 9 ay sonra yani 12 Ocak 2023 tarihinde yürürlüğe girecektir.

İlgili kararlara [buradan](#) ve [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Çağla Yazdıç Göncü
cagla@toyalaw.com

Elsen Ece Tokat
ece@toyalaw.com